



สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
โดย กองตรวจสอบทางนิวเคลียร์และรังสี

ข้อพึงปฏิบัติด้านความปลอดภัยของต้นกำเนิดรังสีที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย

➤ **ข้อแนะนำการเตรียมการก่อนน้ำท่วม** เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายกับต้นกำเนิดรังสีดังนี้

(1) **กรณีต้นกำเนิดรังสีประเภทที่สามารถถอดหรือเคลื่อนย้ายได้** โดยง่าย ให้ดำเนินการในเบื้องต้นดังนี้

- ปิดการจ่ายกระแสไฟฟ้าเข้าระบบควบคุมต้นกำเนิดรังสี หรือปิดล็อกภาชนะบรรจุและสำรวจค่าระดับรังสีที่พื้นผิวภาชนะบรรจุต้นกำเนิดรังสีเพื่อยืนยัน Shutter ถูกปิดโดยสมบูรณ์
- เคลื่อนย้าย/ถอด/นำภาชนะบรรจุไปเก็บไว้ในพื้นที่ควบคุมหรือในพื้นที่เตรียมไว้เป็นการเฉพาะที่สามารถป้องกันน้ำท่วมและป้องกันการโจรกรรมได้
- สำรวจค่าระดับรังสีที่ภาชนะบรรจุต้นกำเนิดรังสี ค่าระดับรังสีโดยรอบสถานที่จัดเก็บและจัดให้เป็นพื้นที่ควบคุม และติดป้ายเตือนและสัญลักษณ์ทางรังสีแสดงไว้ให้เห็นอย่างชัดเจน

ทั้งนี้ การเคลื่อนย้ายควรอยู่ในการกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีของหน่วยงานและมีการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้สำหรับการย้ายกลับคืนเมื่อเข้าสู่ภาวะปกติ เช่น วันที่ย้าย สถานที่จัดเก็บค่าระดับรังสี เป็นต้น และควรนำเครื่องสำรวจรังสีและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องไปจัดเก็บในพื้นที่พ้นจากอุทกภัยด้วย

(2) **กรณีต้นกำเนิดรังสีประเภทที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้** ควรมีมาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายกับเครื่องฯ ดังนี้

- ปิดการจ่ายกระแสไฟฟ้าเข้าระบบควบคุมต้นกำเนิดรังสี หรือ ปิดล็อกภาชนะบรรจุและสำรวจค่าระดับรังสีที่พื้นผิวภาชนะบรรจุต้นกำเนิดรังสีเพื่อยืนยัน Shutter ถูกปิดโดยสมบูรณ์
- ป้องกันพื้นที่เก็บเครื่องฯ หรือ วัสดุฯ โดยอาจใช้กระสอบทรายกั้นไม่ให้น้ำเข้าถึง

➤ **ข้อแนะนำสำหรับการใช้งานต้นกำเนิดรังสีภายหลังน้ำลดเข้าสู่ภาวะปกติ**

(1) **เครื่องกำเนิดรังสี**

- ตรวจสอบสภาพเครื่องกำเนิดรังสีว่าไม่ได้รับผลกระทบทั้งภายในและภายนอกจากเหตุน้ำท่วม ให้ตรวจสอบสภาพระบบไฟฟ้าภายในอาคาร หากปกติจึงจะสามารถติดตั้งเครื่องกำเนิดรังสีได้
- เตรียมเครื่องสำรวจรังสีให้พร้อมก่อนที่จะเปิดเครื่องกำเนิดรังสี
- ทำการเปิดเครื่อง และตรวจวัดระดับรังสีว่าอยู่ในระดับปกติที่เคยตรวจวัดได้หรือไม่เนื่องจากอาจเกิดการกระแทกซึ่งอาจทำให้ระบบ shielding ของเครื่องฯ เสียหายในระหว่างเคลื่อนย้ายได้
- หากพบว่าระดับรังสีสูงกว่าปกติที่เคยตรวจวัดได้ ให้ปิดเครื่อง แจ้งบริษัทตัวแทนจำหน่ายตรวจสอบจนกว่าเครื่องกำเนิดรังสีจะสามารถกัมมันตรังสีได้ และใช้งานได้เช่นเดิม
- บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมปรับปรุงแก้ไข หรือ เพิ่มมาตรการป้องกันในอนาคต

หมายเหตุ : ห้ามใช้งานเครื่องกำเนิดรังสีที่ถูกนำท่วมจนกว่าจะได้รับการตรวจสอบสภาพเครื่องจากบริษัทผู้ผลิตหรือบริษัทตัวแทน

(2) วัสดุแก๊มมันตรังสีชนิดปิดผนึก

- ห้ามใช้งาน ถอด หรือเคลื่อนย้ายวัสดุแก๊มมันตรังสีหรืออุปกรณ์ประกอบที่บรรจุวัสดุแก๊มมันตรังสีจนกว่าจะได้รับการตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้จากผู้ผลิต หรือ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
- ตรวจสอบค่าระดับรังสีในเบื้องต้นและตรวจสอบการเปราะเปื้อน หรือรั่วไหลของสารรังสีที่อุปกรณ์ประกอบอย่างเหมาะสม
- บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมปรับปรุงแก้ไข หรือ เพิ่มมาตรการป้องกันในอนาคต

หมายเหตุ หากสงสัยว่าจะมีการรั่วไหลของรังสี หรือแจ้งเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี
แจ้งมาได้ที่โทรศัพท์หมายเลข 1296 (สายด่วน 24 ชั่วโมง)